ZEUGAZ PARTAIDETZA

KALTEA BIZARRA LEPOAN DAGIANAK

Getxo bizi ezazu

Bizkaia foru aldundia diputación foral

2027ko AURREKONTU PARTE-HARTZAILEAK

TXOSTEN EXEKUTIBOA

1. Fasea

AURKIBIDEA

Or. Zenbakia

1. AURKEZPENA 1

2. METODOLOGIA 3

3. PARTE-HARTZEAREN EMAITZAK 5

4. PARTE-HARTZAILEEN AZTERKETA SOZIODEMOGRAFIKOA 6

4.1. Analisia sexuaren arabera 6

4.2. Analisia, sexuaren eta adinaren arabera 7

4.3. Getxoko biztanleriarekiko adierazgarritasuna 8

5. ONDORIOAK 10

1. AURKEZPENA

Aurrekontu Parte-hartzaileen edizio honen esparruan, Getxoko Udalak herritarren partaidetzarako eredu bat bultzatzen jarraitzen du, herritarrak udalerriaren hobekuntzan inplikatzea indartzera bideratuta, gero eta argiagoa, eskuragarriagoa eta eraginkorragoa den prozesu baten alde eginez. Ekimen honen bidez, proiekturako ezarritako esparru teknikoaren eta eskumen-esparruaren barruan aztertu eta garatu daitezkeen interes kolektiboko proposamenen aurkezpena sustatu nahi da.

Edizio honetan hainbat berrikuntza garrantzitsu sartu dira, bai prozesuaren irudiari dagokionez, bai parte hartzeko eta proposamenak jasotzeko metodologiari dagokionez. Lehenik eta behin, Aurrekontu Parte-hartzaileetarako identitate bisual berri bat diseinatu da, logotipo propio batean gauzatua, prozesuari irudi ezagunagoa, hurbilagoa eta kohesionatuagoa emateko. Irudi berri horrek programaren ikusgarritasuna eta herritarrek komunikazio euskarri eta kanaletan duten identifikazioa indartzen laguntzen du.

Era berean, edizio honetako aldaketa esanguratsuenetako bat proposamenak biltzeko ikuspegia birdefinitzea izan da. Aurreko urteetan ez bezala, Udalak AQS (Abisuak, Kexak eta Iradokizunak) edo Aurrekontu Parte-hartzaileen esparru espezifikotik kanpoko beste ekarpen batzuk ez sartzea erabaki du, eta prozesua baliozko proposamenak eta ezarritako irizpideetara egokitutakoak jasotzean soilik zentratu da. Jasotako ekarpen guztien aurrean, proposamenen kalitatea eta bideragarritasuna lehenesteko asmoari erantzuten dio erabaki horrek.

Planteamendu metodologiko berri horren ondorioz, erregistratutako proposamenen kopurua nabarmen jaitsi da aurreko edizioarekin alderatuta, 2.327 proposamen izatetik 935 izatera igaro baita. Hala ere, murrizketa kuantitatibo hori partaidetza-prozesuaren barruan proposamen zehatzagoak eta balorazio tekniko eta ekonomikoa jaso dezaketenak lortzera bideratutako estrategia baten emaitza gisa ulertu behar da.

Hobekuntza metodologikoaren ildo beretik, proposamenak jasotzeko erabilitako liburuxkak bilakaera izan du, eta hainbat galdera gidari eta laguntza-elementu txertatu ditu, herritarrei hobetzeko proposamenak formulatzen laguntzeko. Egokitzapen horri esker, hobeto bideratu ahal izan dira jasotako ekarpenak, eta planteatutako ekimenak errazago, argiago eta egituratuago definitu ahal izan dira.

Bestalde, aurrez-aurreko parte-hartze kanaletan ere aldaketak egin dira. Kalean bertan, informazio-moduluaren bidez, aurrez aurreko parte-hartzea erraztearen aldeko apustua egiten jarraitzen da. Hala ere, edizio honetan aurreko urteetan hainbat udal eraikinetan erabilitako hautestontziak alde batera utzi dira, eta proposamenak horretarako prestatutako gune espezifikoetan bildu dira, batez ere Metroko irteeretan eta Faduran. Horrekin, prozesura bideratutako baliabideak optimizatu nahi izan dira, eta laguntza eta informazioko langileen presentzia indartu nahi izan da gune estrategikoetan eta herritar asko biltzen diren guneetan.

Txosten honek prozesu parte-hartzailearen lehen fasean lortutako emaitza nagusiak jasotzen ditu, baita parte-hartzearen azterketa bat ere.

2. METODOLOGIA

Aurrekontu Parte-hartzaileen proiektua herritarren partaidetzako bi fase handitan egituratzen da, balorazio teknikoko prozesu batez eta emaitzen ondorengo argitalpenaz osatuta, prozedura osoaren gardentasuna eta trazabilitatea bermatzeko.

1. FASEA: Herritarren proposamenak jasotzea. Prozesuaren lehen fasea Getxoko herritarrek planteatutako hobekuntza-proposamenak jasotzean oinarritzen da, betiere ekimen honetarako zehaztutako aurrekontu- eta eskumen-esparruaren barruan. Txosten honek, hain zuzen ere, 2026ko martxoaren 5etik 22ra egindako etapa honetan lortutako parte-hartzearen emaitzak jasotzen ditu.

Aurkezpen-aldia amaitu ondoren, jasotako proposamenak udal teknikariek aztertzen dituzte, eta haien bideragarritasun teknikoa, ekonomikoa eta juridikoa ebaluatzen dute, aurrez ezarritako irizpideen arabera. Azterketa horren ondorioz, prozesuaren hurrengo fasera igaroko diren proiektu bideragarrien zerrenda bat egiten da.

2. FASEA: Proiektuen hautaketa. Bigarren fasean, herritarrak dira berriz protagonista, ebaluazio teknikoa eta ekonomikoa gainditu duten proiektuak lehenetsiz. Horrela, herritarrek berek erabakiko dute zein ekimen jotzen dituzten garrantzitsutzat udal-aurrekontuan sartzeko.

Emaitzak argitaratzea eta gardentasuna

Prozesuaren gardentasuna bermatzeko, fase bakoitzean lortutako emaitzak ZEUGAZ Herritarren Partaidetzarako Plataforman argitaratuko dira: http://zeugaz.getxo.eus, interesa duen edonork Aurrekontu Parte-hartzaileen garapenari eta emaitzei buruzko informazioa kontsultatzeko aukera izan dezan.

Zabalkunde handiagoa bermatzeko eta parte hartzea sustatzeko, ekintza hauek egin dira:

a) Parte hartzeko prozesua irekitzea ZEUGAZ Herritarren Partaidetzarako Plataformaren bidez: **http://zeugaz.getxo.eus**, eta online inprimaki bat izatea prozesuaren lehen fase osoan, martxoaren 5etik 22ra, herritarren ekarpenak jasotzeko.

b) Informazio-liburuxka eta parte hartzeko inprimakia udalerriko **helbide guztietara bidaltzea.** Proiektua Getxoberrin, sare sozialetan eta udalaren webgunean ere argitaratu da.

c) Udalerriko hainbat gunetan (Areeta, Algorta, Bidezabal eta La Benta) kokatutako **postontziak** instalatzea.

d) Udalerriko hainbat gunetan instalatutako **informazio-modulua**, prozesuari buruzko informazioa emanez eta parte-hartzea erraztuz.

   a. Algortako geltokiko plaza: martxoak 5, 6 eta 7 (11:00-14:00 eta 17:00-20:00).

   b. Zubiletako parkea: martxoaren 9an (11:00-14:00 eta 17:00-20:00).

   c. Bidezabaleko anbulategiko plaza: martxoaren 10ean eta 11n (11:00-14:00 eta 17:00-20:00).

   d. Areetako geltokiko plaza: martxoaren 12an, 13an eta 14an (11:00-14:00 eta 17:00-20:00).

e) **Informazio-gune** bat jartzea Fadurako kiroldegiaren sarreran, martxoaren 16an (astelehena, 11:00-14:00 eta 17:00-20:00).

f) **Informazio-saioak** antolatzea gune hauetan:

   a. Bentako gunea (Maidagan 53): martxoak 9, 19:00etan

   b. Romo Kultur Etxea (3. solairua): martxoak 11, 12:30ean

   c. Elkartegia (Areeta): martxoaren 11n, 18:30ean

3. PARTE-HARTZEAREN EMAITZAK

Jarraian, **2026ko martxoaren 5etik 22ra** bitartean gaitutako kanalen bidez egindako parte hartze prozesu horretan lortutako emaitzak aurkezten dira**.**

1. grafikoa: Prozesuaren sintesi orokorra

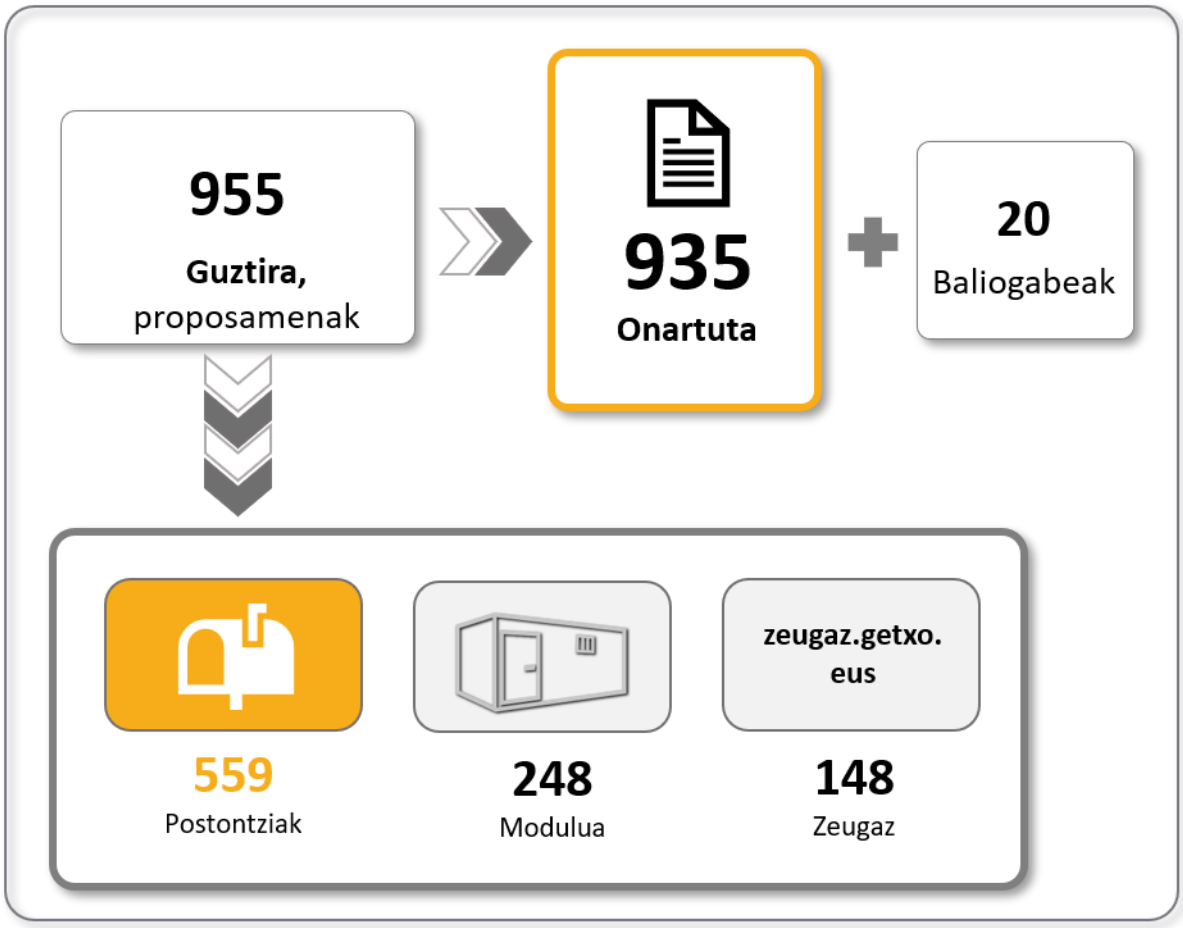

Proposamenak biltzeko eta baliozkotzeko prozesuak **955 proposamen erregistratu** ditu guztira, eta horrek adierazten du hasierako parte-hartze maila handia izan dela. Horietatik, **935 proposamen onartu dira**, eta horrek esan nahi du baliozkotze-tasa oso handia dela (% 98 ingurukoa), eta **20 proposamen soilik sailkatu dira baliogabetzat** (prozesuan aldez aurretik ezarritako parte hartzeko baldintzak ez betetzeagatik, hala nola: Getxon erroldatuta ez egotea edo 16 urtetik beherakoa izatea), jasotako ekarpenetan kalitate ona agerian utzita.

Herritarren ekarpenak jasotzeko kanalei dagokienez, nabarmentzekoa da **postontzien** erabilera **559 proposamenekin,** ondoren **modulua 248rekin**, eta azkenik **148** erregistro **Zeugazen**, herritarren partaidetzarako plataforman, non parte hartzea hirukoiztu egin den 2025ean egindako prozesuaren emaitzekin alderatuta.

4. PARTE-HARTZAILEEN AZTERKETA SOZIODEMOGRAFIKOA

4.1. Analisia sexuaren arabera

2. grafikoa: parte-hartzaileen sexuaren araberako banaketa

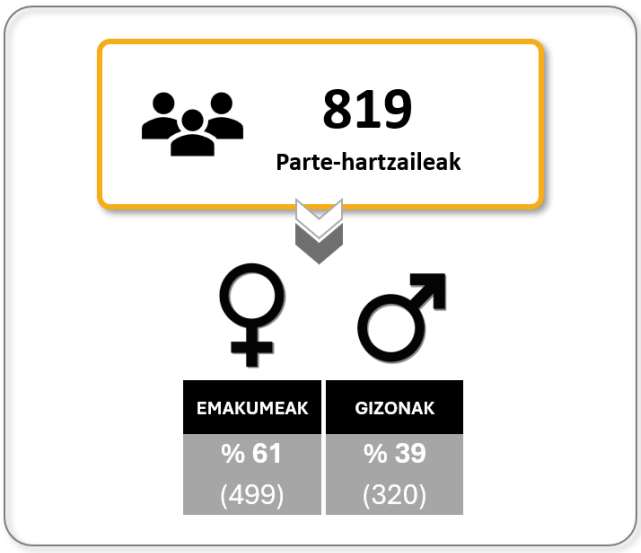

Grafikoan ikus daitekeenez, **819 pertsonak** parte hartu dute prozesuan, eta horiei **enpresa baten eta elkarte baten** partaidetza gehitu behar zaie; guztira, **821 partaidetza erregistratu** dira.

Parte-hartzaileen kopuruen (819) eta proposamen-kopuruaren (935) arteko desadostasunaren arrazoia da pertsona berak proposamen bat baino gehiago aurkez ditzakeela. Ildo horretan, 20 proposamen baliogabeak (1. grafikoa) prozesurako aldez aurretik ezarritako parte-hartze baldintzaren bat betetzen ez duten 17 pertsonari dagozkie (Getxon erroldatuta egotea eta 16 urte edo gehiago izatea).

4.2. Analisia, sexuaren eta adinaren arabera

3. grafikoa: Parte-hartzaileak, sexuaren eta adinaren arabera

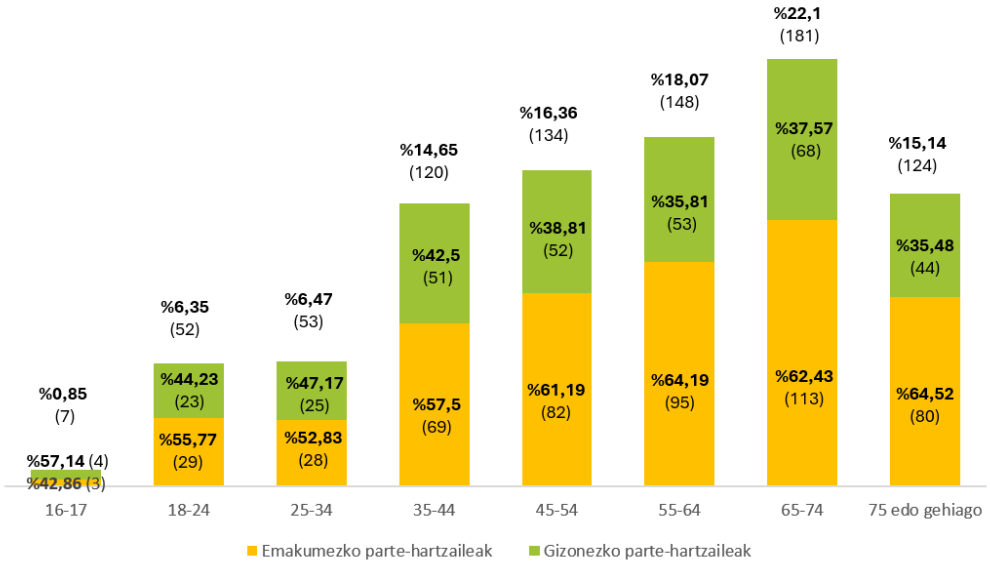

Goiko grafikoan, **prozesuan parte hartzen duten pertsonen** banaketa ikus daiteke, **adinaren eta sexuaren arabera**.

Parte-hartze prozesuan argi eta garbi kontzentratu da adin-talde aurreratuenetan, eta emakumeak dira nagusi ia adin-tarte guztietan.

Izan ere, emakumeak gizonak baino gehiago dira tarte guztietan, **16-17 urtekoetan** izan ezik, horietan gizonen partaidetza **% 57,1** baita, eta emakumeena, berriz, **% 42,9**, nahiz eta partaidetza oso txikia duen taldea den (7 pertsona).

Adinaren araberako profilari dagokionez, **65 eta 74 urte** bitarteko pertsonek osatzen dute parte-hartzaile gehien: **181 pertsona**, hau da, parte-hartzaile guztien **% 22,1.** Ondoren, **55-64 urte** bitarteko tarteak daude (148 pertsona; % 18,1) eta **45-54 urte** bitartekoak (134 pertsona; % 16,4).

Bestalde, talde gazteenek parte-hartze nabarmen txikiagoa dute. **16 eta 17 urte** bitartekoen artean (7 parte-hartzaile baino ez; % 0,85); **18 eta 24 urte** bitartekoen eta **25 eta 34 urte** bitartekoen artean (52, % 6,35 eta 53 pertsona; % 6,47), hurrenez hurren.

Hala ere, zer esan nahi dute parte-hartzearen zifra horiek “2027ko Aurrekontu Parte hartzaileen” lehen fasean, Getxoko biztanleriaren egitura soziodemografikoari dagokionez? Zenbat parte hartzen dute prozesuan adin-taldeek, udalerrian duten pisu haztatua kontuan hartuta? Jarraian, informazio hori gehituko dugu, proiektu honetan parte hartzeari buruzko gure azterketa aberasteko.

4.3. Getxoko biztanleriarekiko adierazgarritasuna

Hurrengo taulan, **Getxon erroldatutako biztanleriaren egitura** (16 urtetik gorakoa) eta prozesuan **benetan izandako parte-hartzea** alderatu daitezke, **adinaren eta sexuaren arabera bereizita**.

Adierazgarritasuna kalkulatzeko, adin-talde bakoitzak Getxon erroldatutako 16 urtetik gorako biztanlerian duen garrantzi erlatiboarekin alderatu da.

4. grafikoa: Getxoko biztanleriaren eta prozesuan izandako parte-hartzearen datuak

Adin tartea	Getxon erroldatutako 16 urtetik gorako biztanleak (%)[1]	Emakume parte-hartzaileak (%)	Gizon parte-hartzaileak (%)	Prozesuan parte hartzea (%)	Parte-hartzearen % eta biztanleriaren % arteko aldea
16-17	%2,21	%42,9	%57,1	%0,85	-1,35
18-24	%8,23	%55,8	%44,2	%6,35	-1,9
25-34	%**11,39**	%52,8	%47,2	%**6,47**	**-4,93**
35-44	%12,04	%57,5	%42,5	%14,65	2,58
45-54	%16,30	%61,2	%38,8	%16,36	0,02
55-64	%16,18	%64,2	%35,8	%18,07	1,85
65-74	%**16,45**	%62,4	%37,6	%**22,10**	**5,6**
75 edo gehiago	%17,20	%64,5	%35,5	%15,14	-2,1
Guztira	%**100,00**	%**60,9**	%**39,1**	%**100,00**	—

[1] 2026ko martxoaren 23ko erroldako datuen arabera.

Parte-hartzearen adinaren araberako azterketa konparatuak aukera ematen du talde bakoitzaren parte-hartze bolumena eta Getxoko egitura demografikoarekiko duen ordezkaritza maila alderatzeko.

Horrela, ikus dezakegu, adibidez, 16 eta 17 urteko pertsonek kopuru absolutuetan parte-hartzerik txikiena duten arren, ordezkaritza txikiena **25-34 urtekoen** tarteari dagokiola, **biztanleriaren % 11,39** baita, baina **parte-hartzaileen % 6,47** bakarrik; horrek esan nahi du ia ehuneko bost puntuko desbiderapena dagoela Getxoko pisu demografikoarekin alderatuta.

Beste muturrean, **65 eta 74 urte** bitarteko pertsonak dira gainordezkaritza handiena duen taldea; izan ere, **erroldatutako biztanleriaren % 16,45** osatzen dute, eta partaidetzen % 22,1 ematen dute. 35-44 urteko eta 55-64 urteko tarteek ere biztanleria-pisuaren arabera espero zitekeena baino parte-hartze maila handiagoak dituzte.

Bestalde, **45 eta 54 urte** bitarteko adin-tarteak egoera berezia du. Parte-hartzaile kopuru handiena duten taldeen artean badago ere, prozesuan duten pisua ia bat dator Getxoko biztanlerian duten pisuarekin (% 16,36ko parte-hartzea eta biztanleriaren % 16,30ekoa). Horrek esan nahi du ez dela zerrenda bereziki gainordezkatua, baizik eta udalerriko egitura demografikoa modu oso leialean erreproduzitzen duen kolektibo bat.

Oro har, emaitzek iradokitzen dute prozesuak adin ertain eta aurreratuen presentzia ona lortu duela, eta ordezkaritza proportzionala lortzeko zailtasun nagusia heldu gazteengan kontzentratzen dela, bereziki 25 eta 34 urte bitartekoetan.

5. ONDORIOAK

Prozesuan parte hartu duten pertsonen azterketa soziodemografikoak erakusten du emakumeen presentzia gizonena baino handiagoa dela ia adin-tarte guztietan.

Belaunaldien ikuspegitik, parte-hartzea batez ere tarteko adinetan eta adin aurreratuetan kontzentratzen da, eta bereziki garrantzitsua da **55 eta 74 urte** bitarteko pertsonen ekarpena. Hala ere, Getxoko egitura demografikoarekin alderatuz gero, ikus daiteke talde bakoitzaren parte-hartze mailak ez duela beti zuzeneko loturarik biztanlerian duen pisuarekin.

Ildo honetan, adierazgarritasunari dagokionez, ahulezia nagusia **25-34 urtekoen** tartean dago, eta horren presentzia prozesuan Getxon duen pisu demografikoaren arabera legokiokeena baino nabarmen txikiagoa da. Aitzitik, **65 eta 74 urte** bitarteko pertsonek espero zitekeena baino parte-hartze handiagoa izan zuten, eta prozesuan gainordezkaritza handiena izan zuen taldea izan zen. Era berean, **45 eta 54 urte** bitartekoen parte-hartzeak modu zehatzean islatzen du udalerriaren egitura demografikoa.

Oro har, emaitzek parte-hartze askotarikoa eta helduen eta adinekoen presentzia handia islatzen dute, baina agerian uzten dute gazte eta heldu gazteen inplikazio handiagoa erraztuko duten estrategia espezifikoak garatzen jarraitzea komeni dela, Getxoko herritar guztien partaidetza gero eta orekatuagoa eta ordezkagarriagoa lortzeko.